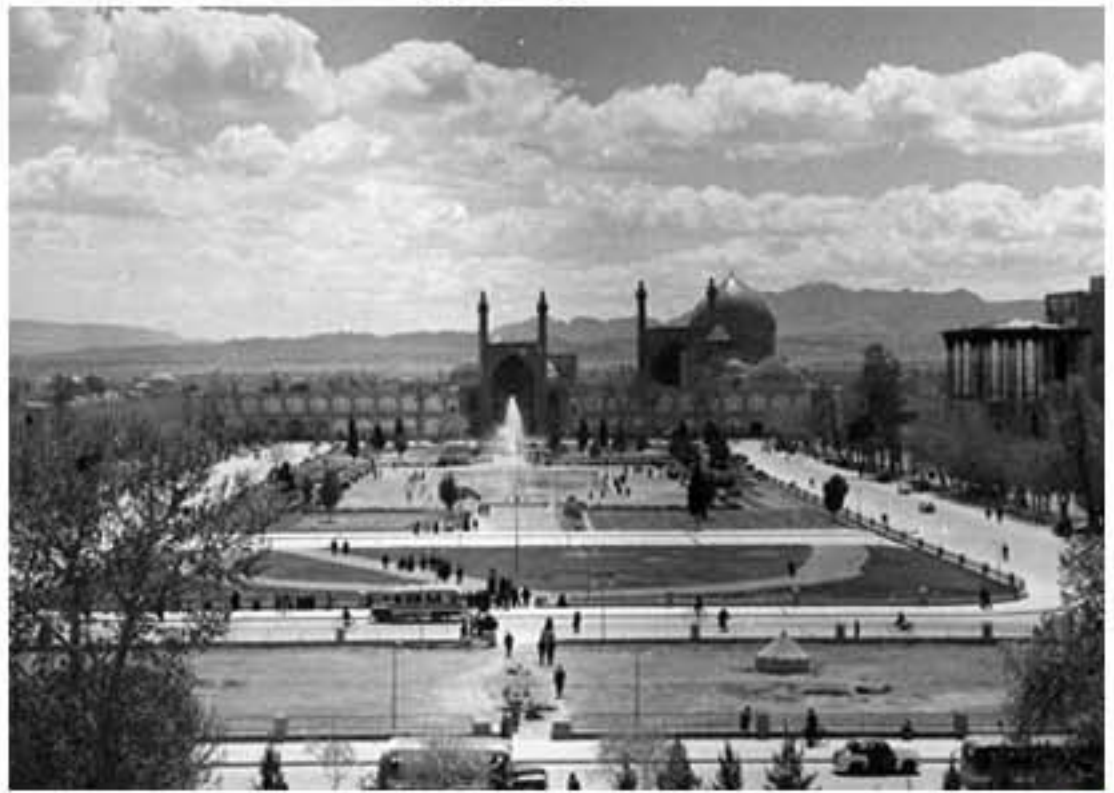

به روایت تصویر
نقش جهان

وقتی از اصفهان صحبت می‌شود همه به یاد آثار و ابنیه معروفی مانند چهلستون و مسجد شاه و میدان نقش جهان و سی و سه پل و... می‌افتند بدون اینکه به مخیله خود لحظه‌ای فشار بیاوریم که اصفهان بیش از اینهاست. تاریخ اصفهان را محدود کردن، به دوره صفویه طبعاً ظلمی است که همه در حق این شهر کرده‌اند. در صورتی که این شهر از دوره پیش از اسلام در زمره شهرهای آباد و پر رونق ایران بوده است. همین نام قدیمی سپاهان موید آن است که حداقل این جلگه مقری بوده برای استراحت و آمادگی لشکریان ایران در همه ادوار مختلف تاریخی پیش و بعد از اسلام. وجود رودخانه تقریباً دائمی و پر آبی چون زاینده رود در قلب این شهر آن هم ...

عناوین برجسته

از هر دری
مشق شاهانه

از هر دری
روزنامه قبله عالم

یک سند
نامه ای به فرزند

به روایت تصویر
نقش جهان

حرف آخر
بلوار کشاورز

از هر دری
مشق شاهانه

ناصرالدین شاه به هنر نقاشی و طراحی علاقه مند بود. چه در زمان ولایتعهدی که در تبریز سکونت و حکومت

داشت [قسمتی از دوران ولیعهدی وی] و چه پس از آنکه به تختگاه تهران مهاجرت کرد و بر اورنگ نادری تکیه زد، همواره نقاشی زبردست و شبیه سازی خوش ذوق بود. قطعات طراحی او، علاوه بر مجموعه های موجود در بیوتات...

از هر دری
روزنامه قبله عالم

تفصیل شکار جاجرود که به دست خودمان ان شاءالله می زنیم از این قرار است: ۱۰ شهر شعبان المعظم

روز حرکت از طهران: روز دوشنبه ۱۰ شهری شعبان المعظم سنه ۷۸ تخاقوثیل از راه توچال آمدیم. یک باقر قرا در صحرای دوشان تپه روی هوا، روی اسب خیلی خوب زدیم. دور بود. در راه توچال دو عدد تیهوی نر یکی خیلی خیلی دور بود زدیم با تفنگ تقی بدصدا. یک عدد ...

یک سند
نامه ای به فرزند

اگر به پرونده سیاستمداران معروف که حدود ۶۰ سال در کشور از خود خدماتی ارائه کرده باشند بپردازیم - که تعدادشان بسیار هم کم است - مطمئناً به لیستی بلند بالا از پست و مقامهایی برخوردیم خورد که بسیار عجیب و گاه از لحاظ نوع مشاغل متفاوت و متناقض به نظر می آید. حسین علاء از جمله این اشخاص است. وی از دوره نوجوانی همراه با پدر نامدارش - محمدعلی خان علاءالسلطنه - که سمت سفارت ایران در انگلیس را داشت در این ...

عکسهای منتخب

از هر دری

گشتی زمستانه در روستای وارش (دهم دی ۱۳۹۳)

روستای وارش در منطقه ای بن بست و کوهستانی در شمال غرب تهران قرار دارد. در اتوبان همت به سمت کرج و روبه روی ساختمان عظیم در حال ساخت تجاری، به سمت شمال بریدگی غیر استاندارد ما را به جاده آسفالت و تقریباً خوب و مناسب روستای وردیج و وارش می رساند. با حدود ۱۰ یا ۱۱ کیلومتر رانندگی در این جاده به روستای وارش می رسیم. روستایی که تنها همسایه اش، روستای وردیج در چهار کیلومتری آن قرار دارد و البته آبادتر از آن ...

برخی از مردم با شادی می‌بخشند
و شادی برای آنها پاداش همان بخشش است.

جبران خلیل جبران

■ مشق شاهانه (۴)

ناصرالدین شاه به هنر نقاشی و طراحی علاقه مند بود. چه در زمان ولایتعهدی که در تبریز سکونت و حکومت داشت [قسمتی از دوران ولیعهدی وی] و چه پس از آنکه به تختگاه تهران مهاجرت کرد و بر اورنگ نادری تکیه زد، همواره نقاشی زبردست و شبیه سازی خوش ذوق بود. قطعات طراحی او، علاوه بر مجموعه های موجود در بیوتات سلطنتی و برخی از دوایر دولتی نظیر کتابخانه و مرکز اسناد وزارت امور خارجه، در برخی از مجموعه ها و نزد بعضی خاندانهای قدیم ایرانی نیز موجود است. همچنین ناصرالدین شاه، بنا به عادت مذکور در نقاشی کردن، هر از چندی در مواقعی که از مطالعه کتاب خسته می شد، در حواشی یا صفحات آغازین و یا انتهای برخی از کتب چاپی کتابخانه سلطنتی و یا برخی دفاتر انبوخته و اسناد دولتی، نقاشی هایی می کرد که امروزه تعدادی از آنها در کتابخانه و آرشیو ملی جمهوری اسلامی ایران، دفاتر اسناد موجود در آرشیو وزارت امور خارجه و کتابخانه سلطنتی کاخ گلستان، نگهداری می شود.

منبع: محمدرضا بهزادی، نسرین مرجانی، «مشق شاهانه»، فصلنامه تخصصی تاریخ معاصر ایران، (سال پانزدهم، شماره شصت، زمستان ۱۳۹۰)

برش مطبوعاتی چاپ نظرات

■ گزارش دو ساعت متروسواری:

(یکشنبه ۱۴ دی ماه ۱۳۹۳ / ساعت ۵ و ۳۰ دقیقه تا ۷ و ۳۰ دقیقه صبح)
(مسیر: گلشهر - صادقیه - امام خمینی - شهید صدر)

shahedi@iichs.org ✉

مظفر شاهی

مقدمتاً باید عرض کنم، حدود ۴ سال است که به‌طور مرتب از مترو استفاده می‌کنم و بر این باور هستم که در مقایسه با اتوبوس و سواری، همچنان، مترو بهترین، تمیزترین، دقیق‌ترین، مقرون به‌صرفه‌ترین و ایمن‌ترین و حتی زیباترین و پرنشاط‌ترین وسیله برای سفرهای درون شهری (در کلانشهر تهران و حومه: به‌طور مشخص کرج) به‌شمار می‌رود. ایمنی از مهمترین ویژگیهای ممتاز خطوط مترو تهران و حومه محسوب می‌شود که تاکنون خوشبختانه هیچ گاه شاهد وقوع حادثه‌ای جدی (حوادثی مانند تصادم قطارها با یکدیگر، واژگونی و از خط خارج شدگی واگنها، آتش‌سوزی خط‌ساز و نظایر آن) در آن نبوده‌ام: اگرچه کمبود خطوط ریلی در بخشهای مختلف شهر که مهمترین دلیل شلوغی برخی خطوط در ساعات پررفت و آمد می‌شود، می‌تواند با همت مسئولان امر در شهرداری تهران و بالاخص متروی تهران و حومه برطرف شود. و اما گزارش:

ساعت ۵ صبح، زنگ موبایل قدیمیم، سونی اریکسون k۷۵۰، که مدت‌هاست تنها وظیفه‌اش فقط بیدار کردن من است، خبر داد که ناگزیرم خواب شیرین صبحگاهی را رها کرده و بی‌معطلی برخیزم. اطاعت کردم. دیشب یادم رفته بود، لباسهایی را که قرار بود امروز صبح بپوشم، آماده کنم! به‌همین دلیل، در فضایی نیمه تاریک، چند دقیقه‌ای از وقتم صرف پیدا کردن لباسهایم شد که نمی‌خواستم با روشن کردن چراغها، مزاحم خواب اهالی خوشبخت منزل شوم، که می‌توانسته‌اند حداقل تا یک ساعت دیگر از عالم و آدم بی‌خبر بمانند!

برخلاف بسیاری از روزهای دیگر، اینترنت هم قطع بود: به‌همین دلیل نتوانستم از چند دقیقه وقتی که (با زود برخاستن از بستر خواب) برای مراجعه به فیسبوک ذخیره می‌کنم، استفاده بهینه نموده و با کسب آخرین خبرها از دوستانی که تا حوالی صبح بیدار بوده و احیاناً مطالب یا تصاویری منتشر کرده‌اند، آماده خروج از منزل شوم.

حدود ساعت ۵ و ۲۰ دقیقه بیرون آمده و با دو سه دقیقه پیاده‌روی سر خیابان اصلی منتظر تاکسی یا سواریهای شخصی ماندم که در آن وقت صبح به‌ندرت هم از آن حوالی رد می‌شوند: گاه حتی حدود ۱۰-۱۵ دقیقه منتظر می‌مانم! و این یعنی این‌که اولین قطار سریع‌السیر (یا همان تندرو) مترو را از دست داده‌ام و باید لااقل با ۲۰ دقیقه تأخیر به‌محل کارم برسم.

خوشبختانه امروز سوار پرایدی شدم که راننده‌اش دیگر مرا می‌شناسد زود سر رسید و با سلام و علیکی باید بگویم گرم، به سرعت، سمت ایستگاه مترو حرکت کرد.

در روزهایی که هوا خیلی سرد باشد (که بدبختانه تا این وقت سال هنوز خبری از برف و بارندگی و سرما نیست) البته که مدت طولانی منتظر تاکسی یا سواری شخصی ماندن، سرما را تا اعماق استخوان هدایت می‌کند! ولی امروز به‌خیر گذشت و با پرداخت کرایه سواری (که معمولاً کرایه ۸۰۰ تومانی را ۱۰۰۰ تومان می‌گیرند و با یک، به‌سلامت گفتن، می‌فهمانند که منتظر بقیه پولمان نمائیم!) به‌سرعت به‌سوی ایستگاه روانه شده و با خروج از گیت، حتی با سرعتی بیشتر به سمت قطار ادامه مسیر دادم تا اگر شانس باقیست! یک صندلی خالی را به‌اشغال خود در آورده و امیدوار باشم که تا هنگام نیل به اولین مقصد، می‌توانم کمابیش حدود ۴۰ دقیقه در حالتی از خواب و بیداری سیر نمایم! خوب، امروز، چنین هم شد. البته قطار سریع‌السیر یا تندرو که می‌گویم به‌معنای آن نیست که این قطار سرعتش بیش از قطارهای عادی است، بلکه در ایستگاههای بین راه توقف نمی‌کند. بگذریم از این‌که، باز هم تا رسیدن به‌مقصد در دو ایستگاه مهم‌تر وسط راه می‌ایستد تا مسافرانی سوار یا پیاده شوند. معمولاً هم، در همان ایستگاه مبدأ، تمام صندلیهای قطار پر می‌شود (با این حساب که قطار دارای ۸ واگن و هر واگن ۱۶۴ تا ۱۷۲ صندلی دارد) و حتی شماری از مسافران هم سرپا می‌ایستند. به‌همین دلیل وقتی قطار در ایستگاه بعدی (که معمولاً مسافران بیشتری هم منتظر هستند) توقف می‌کند، هجوم سرسام‌آور و دهشتناک! مسافران به‌درون واگنها، بی‌هیچ اغراق باید عرض کنم، توصیف کردنی نیست!

کمترین غفلتی می‌تواند مسافر کم‌توان یا بی‌خبر از اوضاع و احوال را به‌کف ورودی مترو پرتاب کند، در حالی که مسافران دیگر معمولاً بی‌اعتنا به این‌چنین صحنه‌هایی، حتی اگر شده با رد شدن از روی مسافر نگون‌سار! خود را در درون واگن جای می‌دهند: بگذریم از این‌که دامنه سروصداها و متهم ساختن دیگری به این‌که مثلاً چرا هل می‌دهد و نظایر آن تا چند دقیقه، بی‌امان ادامه دارد. البته که گاه دعوا و فحش و فحش‌کاری هم (که دامنه آن گاه به فحاشیهای رکیک هم سرایت می‌کند) چاشنی تلخ و شیرین این‌گونه سوارشدنهای متمدانه! می‌شود. بگذریم از این‌که گاه شیرین‌کاریهایی هم می‌شود و برخی مسافران خوش ذوق با هنرنماییهای باعث شور و شعف و خنداندن سایرین می‌شوند.

معمولاً (اگر دامنه دعاوها و فحاشیها ادامه نیابد) یکی دو دقیقه پس از سوارشدن آخرین مسافران و بسته شدن درب واگنهای قطار، آرامشی قابل قبول در درون مترو ایجاد می‌شود. امروز خوشبختانه به‌خیر گذشت و مشکلی جدی بروز نکرد.

گاهی اوقات که خوابم نمی‌برد، تا رسیدن به اولین مقصد مطالعهای کرده یا با گوشی موبایل، خودم را مشغول می‌کنم، اما، اکثریت همیشه با کسانی است که خواب و چرت زدن را ترجیح می‌دهند. دومین قطاری را که سوار می‌شوم و البته دیگر شانس نشستن در آن برای امثال بنده که توان هل دادن و زیگزاک رفتن از لابلائی دست و پای این و آن را هم نداریم! در حد هیچ است، حدود ۲۰ دقیقه طول می‌کشد تا به‌مقصد بعدی برسد. این را هم بگویم که موضوع هل دادنها و به‌زور خود را به صندلی رساندنها فقط به‌جوان‌ترها مربوط نمی‌شود که البته به‌دلیل قدرت فیزیکیشان باز هم بیشترین صندلیها نصیب همانان می‌شود، بلکه این دوئل رقبا و حریفان به‌اصطلاح سن و سال دار هم، کم ندارد. علی‌ایحال، به مجرد توقف قطار در این دومین ایستگاه مقصد، که از مهمترین و شلوغ‌ترین ایستگاههای مترو در تمام پایتخت محسوب است، بار دیگر، به‌سرعت قطار را ترک کرده و با زیگزاک رفتن از میان جمعیت انبوهی که برخی هراسان‌گونه و حاج و واج، برای پیدا کردن مسیرهای خروجی در گونه‌ای سرگردانی سیر می‌کنند، به‌سمت مسیر بعدی مترو خط عوض می‌کنیم که البته بسیار شلوغ و پرازدحام است و تا زمانی که ولو با فشار سهمگین به درون قطار پرتاب نشویم، همواره این نگرانی هست که به دلیل کمبود جا ناگزیر باید منتظر قطار یا قطارهای بعدی بمانیم!

خوب، همان داستان هل ندین، هل نده و متهم کردن دیگری به اقسامی از بی‌نزاکتیا و عدم رعایت حقوق دیگران و... و احیاناً درگیریهای لفظی و به ندرت برخوردهای فیزیکی هم، در هر دو قطار قبلی و اخیر، هم‌چنان برقرار است! البته که بنده و اکثری از سایر مسافران همواره سعی می‌کنند خود را از این‌گونه درگیریها و نظایر آن دور نگاهدارند، که این کمترین چاره کنار آمدن با چالش‌های متروسواریست! سرتان را خیلی درد نیاورم، نظیر بسیاری دیگر از روزها، باز این آخرین قطار مترویی که هر روز تا رسیدن به محل کار سوار می‌شوم، با معطلیها و تأخیرهای متعدد ایستگاهها را یکی پس از دیگری طی کرد تا بازهم نتوانم به موقع و سروقت در محل کار حاضر شوم! با این توضیح که فاصله آخرین ایستگاهی که مترو را ترک می‌کنم تا محل کار، حدود ۱۰-۱۲ دقیقه هم پیاده‌روی اجباری دارد: که البته فرح‌بخش‌ترین بخش مسیر تقریباً ۲ ساعته منزل تا محل کار (و برعکس) محسوب می‌شود.

داستان مترو طولانی است... شاید بعداً، باز هم درباره تجربیات، آموخته‌ها، تلخ و شیرینها و هیجانات و... آن عرایض خدمت شما نازنینان تقدیم نمایم.

نظرات برش مطبوعاتی چاپ

بلوار کشاورز

موسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران
www.iichs.org
Institute for Iranian Contemporary Historical Studies

۴۴۹۶ - ۷۷
بلوار کشاورز